

BISSERUP BYTING 50 ÅR • 1975-2025

JUBILÆUMSSKRIFT

JUBILÆUMSSKRIFT

BISSERUP BYTING 50 ÅR

INDHOLD

1. Opstarten af Bisserup Byting i 1975. Af Jan Møldrup.
2. Vigtige opgaver og overskrifter fra de enkelte år i Bytingets historie.
3. Hvad har gjort, at Bisserup er blevet en så aktiv landsby? Bisserupmodellen. Af Frank Guldagger og aktiviteter af Vivi Guldagger, igangsættere i Bisserup igennem mange år
4. Hvordan opleves det at flytte til en landsby som Bisserup? Af Jeanette Scharboe, medlem af Bytingets Arbejdsudvalg.
5. Hvad har man af forventninger som kommende beboer i Bisserup? Af Bjørg Johansen, kommende beboer i Bisserup
6. Bisserup Bytings udvikling fra Festudvalg til Kommunal Samarbejdspartner. Af Alice Jelen, intern kontaktperson i Bytingets Arbejdsudvalg
7. Den lille verden og den store verden. Af Kirsten Møldrup, Velkomstgruppen
8. Unge forældres betragtninger over Børnefamiliers muligheder i Bisserup. Interview med Rikke, Carolina og Peter
9. Efterskrift. Af Jan Møldrup, redaktør og medlem af Bytingets Arbejdsudvalg

Historietjek og forsideideer: Lone Langkilde og Lykke Jensen

Vignetter: Kirsten Møldrup. Korrektur: Per Wilhelm.

Foto: Ernst Jensen 2008.

1. Opstarten af Bisserup Byting i 1975.

Af Jan Møldrup

Stiftelsesmøde

Den 30. oktober 1975 var der Stiftelsesmøde til "BYTINGET" på "Den Gyldne Ål". Den Gyldne Ål kom senere til at hedde Lodskroen og hedder nu Bisserup Strand Kro.

Hvad var det, der fik borgerne i Bisserup til at etablere et "Byting"?

For at forstå det skal vi starte med at fornemme stemningen på Stiftelsesmødet, så her kommer en afskrift af referatet fra mødet:

Ejlertsen åbnede mødet og bød velkommen med særlig velkomst til red. Chr. Pedersen og formanden for Campistforeningen Mogens Pedersen og foreslog på det midlertidige arbejdsudvalgs vegne, Johs. Fjordside som dirigent. Dette blev enstemmigt vedtaget.

Aftenen indledtes med afsyngelse af Bisserupsangen (skrevet af lærer Danielsen), hvorefter der vist film af red. Chr. Pedersen om det nye og gamle Bisserup. Efter en kort pause til forfriskninger gik man over til den alvorlige del, nemlig stiftelsen af "BYTINGET".

Dirigenten gav ordet til Bjarne Klintbøl, der gennemgik formålsparagrafferne ifølge side 2.

Efter gennemgangen var ordet frit til spørgsmål.

På et spørgsmål fra Erwin Hansen om hvor ofte der skal holdes møde, og om det hele ikke er lidt for løst.

Klintbøl: Ja vi tror på det og synes i hvert fald, det skal prøves. Et medlem i salen sagde, det må ikke blive en kamp mod kommunen.

Ejlertsen: Det er vi helt enige om i det foreløbige arbejdsudvalg.

Chr. Pedersen: Jeg vil gerne ønske tillykke med "BYTINGET". På mødet i Kirkeskovskolen efterlyste man en samlet henvendelse til og fra kommunen. Jeg vil ønske, det kunne danne mønster rundt i landet, så vi slipper for ødelæggelse af naturværdier og kan komme tilbage til det gamle Bisserup, som er værd at leve i.

Fjordside: Det er ikke noget, man skal melde sig ind i eller betale til. Kun fremtiden kan tale for udfaldet. Vi har problemer med nye og gamle beboere. Jeg synes, vi skulle nærme os hinanden – meget.

På et spørgsmål fra salen om økonomien.

Ejlertsen: Vi, i det foreløbige arbejdsudvalg, har haft det i tankerne, at tryksager, porto m.v. skulle finansieres ved pakkefest, bankospil og andre arrangementer.

Mogens Pedersen: Vi fra Campingpladsen hilser "BYTINGET" velkommen også for vores skyld.

Spørgsmål: Hvem er medlem og hvad med udadtil?

Ejlertsen: Alle med fast postadresse er automatisk medlem – med udadtil menes: forhold til sommerhusejere, campingplads, sejlkлуб, og hvad der ellers kan komme af problemer udefra. Vi har fra anden side erfaret, at også kommunen er interesseret i "BYTINGET", så man kan få en 2-vejskommunikation. For øvrigt har vi allerede fået henvendelse om fællesantenne, gangsti langs Noret, gadebelysning flere steder m.m., så vi i de foreløbige arbejdsudvalg har haft nok at se til, men først og fremmest med at enes om de 7 formålsparagraffer.

Erling Christensen: Det blev enstemmigt vedtaget på sidste møde at vælge 11 mand til arbejdsudvalget.

Fjordside: Det kommende "BYTING" må afgøre sag for sag, hvad arbejdsudvalget skal gå med.

Man gik herefter over til at stemme om formålsparagrafferne. Disse blev enstemmigt vedtaget uden ændringer. Til det kommende arbejdsudvalg blev valgt: Ejlertsen, Bjørnvad, Fjordside, Toft, Marianne Just, Lise Østergaard, Harald Kruse, Klintbøl, Nepper, Carin Naae og Agnete Skjernov.

11 personer ud af 15 foreslåede. Ove V. Ejlertsen, "Byskriver".

Så var Bytinget i gang

Lige fra starten er Bytinget defineret som alle helårsbeboere i Bisserrup. Bytinget afholder et årligt møde med generalforsamling, hvor der vælges medlemmer til Bytingets Arbejdsudvalg, som fungerer som en bestyrelse for Bytingets aktiviteter.

Den helt overskyggende opgave, der mobiliserede folk i Bisserrup til at støtte op om Bytinget, var, at Skælskør kommune havde foreslået, at Bisserrup Campingplads skulle udvides og ombygges til en trestjernet campingplads på det meste af østsiden af engen over mod Trolhætten.

Folk i Bisserrup var oprørte, og Naturfredningsforeningen gik ind i sagen og krævede naturbeskyttelse af engarealerne, og først i 1983 faldt sagen på plads med dette brev fra Bisserrup Byting dateret 12. januar 1983:

Til Skælskør Byråd, Næstvedvej 15, 4230 Skælskør. Vedr. Sag om fredning af strandenge i Bisserup jfr. Dagsorden til byrådsmøde den 15. dec. 1982 punkt 354.

Som det vil være Byrådet bekendt, har det gennem årene været et stort ønske hos Bisserups beboere, at de smukke og særprægede strandenge friholdes for camping og anden form for bebyggelse. Det var derfor med glæde, at vi gennem dagspressen erfarede, at Skælskør Byråd på sit møde den 15. december 1982 besluttede at overveje spørgsmålet om campingpladsens placering endnu en gang.

I den anledning tillader vi os hermed at fremsende et forslag til alternativ placering af campingpladsen – som beskrevet i vedlagte materiale.

Forslaget indebærer: (her kommer 3 af de 14 nævnte forhold – red.)

- At campingpladsen etableres på den nuværende gamle campingplads + 2/3 af den nuværende sportsplads.

- At der syd for campingpladsen etableres fest- og boldplads ved at fjerne de nuværende hegn; dog bibeholdes solitære træer.

- At der med denne løsning opnås total friholdelse af strandengene tilligemed bibeholdelse af den nuværende parkeringsplads.

På vegne af Bisserup Byting, 4243 Rude, Johs. Fjordside, Thomas Toft, Bjarne Klintbøl.

Opgaver og aktiviteter i de første år

Samarbejdet med Skælskør Kommune, Campistforeningen og Naturfredningsforeningen om at finde den mest acceptable og konsensusøgende løsning på placering af campingpladsen, som gav mening for campingpladsen, samtidig med at al den skønne natur på strandengene ikke blev ødelagt, var helt klart hovedopgaven i de første år af Bytingets levetid. Der var dog mange andre opgaver, der presede sig på. Her nævnt i vilkårlig rækkefølge:

Fartgrænser i byen, som man ønskede nedsat fra 60 til 50 og 40 km/t. Autoværn hvor Holsteinborgvej støder til Skafterupvej.

Kystsikring

Børnehave, eller børnepasningsordning, da der var mangel på dagplejere.

Stiforbindelse mellem Strædet og Holsteinborgvej.

Mødested for Bytinget og andre aktiviteter. Dette punkt havde stor opmærksomhed, da møderne blev afholdt på Den Gyldne Ål eller privat, og der var mange drøftelser om, hvordan Bisserup kunne få etableret et forsamlingshus.

Man var ret langt de første år med planerne om at ombygge en privat stald hos Fjordside, men sagen faldt i Skælskør Kommune på, at der ikke kunne etableres parkeringspladser.

Ud over møderne var der masser af ideer til aktiviteter, som folk i Bisserup gerne ville sætte i værk.

De aktiviteter, som Bisserup Byting satte i værk lige fra begyndelsen, var:
Skt. Hans aften med bål på stranden.

Strandrensning i samarbejde med Dansk Naturfredningsforening.
Loppemarked på sportspladsen Bankospil og Vinterfest som blev afholdt på Den Gyldne Ål, da vi jo ikke havde noget forsamlingshus endnu.

Det økonomiske fundament for Bytingets Arbejdsudvalg og dets aktiviteter blev det årlige store loppemarked, hvor rigtig mange af byens borgere donerede effekter til salg, som går ubeskåret til Bytinget, typisk med et overskud på 15 – 20 tusinde kroner.

Selvforståelsen i Bisserup Byting afspejles i de vedtægter, som blev godkendt på stiftelsesmødet den 30. oktober 1975.:

1. "BYTINGET" har til formål at virke til gavn og glæde for Bisserups indbyggere samt formidle kontakt udadtil.

2. Der foreslås at vælge et fast arbejdsudvalg på 11 medlemmer, der konstituerer sig med en sekretær og en kasserer.

3. Arbejdsudvalgsmøde skal afholdes før hvert "BYTINGS-MØDE". Beslutninger, som er taget på et udvalgsmøde, er ikke gyldige, før de er vedtaget på et "BYTINGSMØDE".

4. Alle afgørelser på "BYTINGET" træffes ved simpelt stemmeflertal. Stemmeberettigede er alle helårsbeboere i Bisserup.

5. På "BYTINGETS" møde i november hvert år, skal der på dagsordenen være følgende punkter:

1. Valg af dirigent
2. Beretning
3. Fremlæggelse af regnskab
4. Fremtidig virksomhed
5. Valg af henholdsvis 5 og 6 medlemmer til arbejdsudvalget
6. Indkomne forslag
7. Eventuelt

6. Udvalg: Til varetagelse af særlige opgaver nedsætter arbejdsudvalget særlige udvalg i det omfang, man finder det nødvendigt.

7. Vedtægtsændringer eller ophævelse af "BYTINGET" kan kun tages på et i dette øjemed særligt indkaldt "BYTINGSMØDE", hvor der skal være 2/3-dele af de fremmødte, der stemmer for det.

2. Vigtige opgaver og overskrifter fra de enkelte år i Bytingets historie.

- 1975: Kampen for et stop for en 3-stjernet campingplads på Strandengene
- 1976: Kamp mod atomkraft med OOA mod Klintebyværket
- 1977: Fartgrænser skal nedsættes fra 60 km/t
- 1978: Fredning af Strandengene
- 1979: Tingsted eller mulighed for forsamlingshus undersøges
- 1980: Skolebussen og ruten til skolen skal sikres forsvarligt
- 1981: Bytingsbladet uddeles med første nummer i december i 225 eksemplarer
- 1982: Kommuneplanlægning med politikker for Bolig, Erhverv, Fritid, Institutioner m.m.
- 1983: Campingpladsen bytter Strandeng til boldbane. Forsamlingshusforening stiftes
- 1984: Kirkeskovskolen starter børneinstitution
- 1985: Parkeringsplads etableres foran Brugsen. Bytingets 10 års jubilæum markeres
- 1986: Sejlklub gennemfører udvidelse af lystbådehavn
- 1987: Andelsboliger på Dalstrøget etableres og bebos
- 1988: Postindlevering i Brugsen etableres, da postkontor i Rude lukker.
- 1989: Ungdomsklub på Havnevej 18 starter i samarbejde med DUI Leg og Virke
- 1990: Forsamlingshus og Campingplads færdigbygget og indvies
- 1991: Fællesspisning 1. fredag i måneden og Torsdagsklubben starter i Forsamlingshuset
- 1992: Turistbrochure for Bisserup udarbejdes i 1700 eksemplarer
- 1993: Stormflod og oversvømmelse af bl.a. Bisserup Havnevej
- 1994: Børnebissen etableres
- 1995: Lokalplan for udvidelse af Dalstrøget diskuteres
- 1996: Førstehjælpkursus med hjertemassage. Tilsynspligt med legepladsen
- 1997: Sejlklubben bygger servicebygning med plads til master
- 1998: Det nye dige, igangsat efter stormen i 93, bygges færdig
- 1999: Skælskør Bank lukker sin afdeling i Bisserup
- 2000: Mobilmast opsættes under protester
- 2001: Brugsens overlevelse eller udvidelse og benzintank drøftes
- 2002: Daglig Brugsen indvies Bytingets Hjemmeside er på nettet. Bisserupkoret synger
- 2003: Pension Musse brænder. Brandberedskabet etableres med en trailer
- 2004: Forsamlingshuset gennemfører udvidelse. Petanquebaner ved savværksgrunden
- 2005: Filmklub i Bisserup etableres. Kommuneplan med ældreboliger drøftes
- 2006: Skælskør Kommune indgår i Slagelse Kommune
- 2007: "Byen der fotograferer sig selv" Foto, Udstilling, Bog. Boliger for enden af Strædet?
- 2008: Borgermøde om byudvikling til Slagelse Kommunes udviklingsplan
- 2009: Velkomstgruppen etableres. Brandbil købes
- 2010: VALODIA – kunstforening etableres
- 2011: Borgermøde om Multibane på en del af P-pladsen
- 2012: Akuthjælperne starter
- 2013: Multibanen etableres
- 2014: Tennisbanen etableres
- 2015: BIS'koppen indvies med bogcafé og landsbykontor
- 2016: Borgermøde om lokalplan for Bisserup – Flexboliger?
- 2017: Kunsthalle Bisserup – Teatersal på Vinkelvej 3?
- 2018: Vinterbaderforening stiftes. Musik ved Havnen – Festival
- 2019: BIS'koppen køber Missionshuset og totalrenovering igangsættes
- 2020: Sauna til Bisserup Vinterbadere. Oprydning af både m.m. ved Skovkrogen
- 2021: Naturvidenskabsforedrag i BIS'koppen. Valgaften i Forsamlingshuset
- 2022: Landudviklingsplan LUP med de 4 andre lokalråd
- 2023: Loppemarked bliver til Sommerfest med fokus på børn. Bogen "Rødspætten Rosa"
- 2024: Høstmarked på Kirkeskovskolen med 5 lokalråd og Idrætsforeningen.
Bisserupfilmen, Sundhedslandsby, Legeskib på legepladsen.
Sejlklubben får Sejlerstue Bordtennisklub i Forsamlingshuset
- 2025: (det får vi at se).

3. Hvad har gjort, at Bisserup er blevet en så aktiv landsby? Bisserup-modellen.

Af Frank Guldagger og aktiviteter af Vivi Guldagger, igangsættere i Bisserup igennem mange år

Bisserup modellen v/Frank

–"Jamen, modellen er nok en smart pige, der bor et sted oppe i byen!", sagde et vittigt hoved'. Han kunne heller ikke finde ud af, hvad Slagelse kommune mente, når de skrev i kommuneplanen: "Man fristes til at tale om Bisserupmodellen som et forbillede for livet i de større landsbyer..." (Kommuneplan 2009-20, De 100 landsbyer s.47). Efter 35 år i byen vil jeg påstå, at en formuleret model ikke eksisterer, men at der snarere i Bisserup findes fællesskaber, som er baseret på en række forskellige omstændigheder.

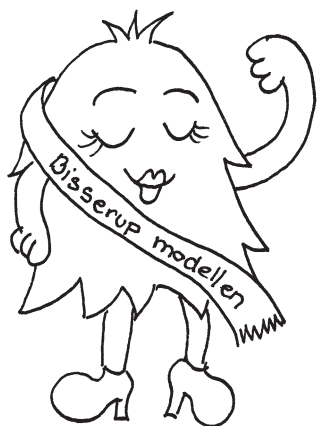
Første omstændighed handler om landsbyens placering i udkanten af Slagelse Kommune (og tidlige-

re Skælskør Kommune). Det er et faktum, at Danmark er blevet centraliseret mere og mere, og landsbyerne har fået længere til alt – kultur, skoler, sundhedsvæsen osv. Fravær af den slags har i Bisserup medført, at man har fundet på nye former for meningsfuldhed, hvor der er sat ting på dagsordenen, som rummer kvalitet og sammenhængskraft.

Anden omstændighed drejer sig om "tradition". Bytinget Arbejdsudvalg har eksisteret i 50 år og har i den tid via Bytingsbladet formidlet borgeroplysning og kontakt. Det giver en fornemmelse af kontinuitet – "for de gamle som faldt, er der ny overalt", dvs. man rider på skuldrene af hinanden i en kæde, der ikke må brydes. En stor mængde borgere har således gennem tiden taget del i det lokale arbejde.

Tredje omstændighed. Bisserups forskellige fællesskaber og aktiviteter foregår ud fra en flad organisationsform. Gamle pyramideformede strukturer er skubbet af banen. Det har givet plads til bredden, til selvforvaltning og selvorganisering og skabt følelse af medejerskab. Under Bytingets store "paraply" er selvkørende projekter dukket op, styret af ad hoc personer, blevet fuldført og derpå erstattet af nye påhit.

Der er vel folk, som også vil pege på byens aldersmæssige sammensætning som en medbetingende omstændighed. Byen er befolket af

mange pensionister, som har rigtig god tid til både at være idé-skabere og tovholdere på projekterne. Jeg vil ikke forbigå, at byen selvfølgelig også rummer mange mennesker, der helst vil være i fred og passe sig selv, og som har det ligesom mine børn, der siger: "Nu gider vi snart ikke høre mere om Bisserup"! Derfor må jeg hellere skynde mig at blive færdig. Til slut blot dette: Kære læser, prøv af se på alle Bisserups aktiviteter under et. Se så, hvem der i hovedsagen er drivkræfterne i disse fællesskaber – det er Bisserups kvinder!!! Mit bud på en Bisserup-model lyder derfor: "en ung, blond pige – som blot er blevet lidt ældre!"

Aktiviteter v/Vivi:

Noget af det første vi gjorde, da vi flyttede til Bisserup, var at købe et andelsbevis til Forsamlingshuset. Så følte vi, at vi ligesom hørte til.

Forsamlingshuset (BF) stod færdigt i 1990 og var fra første færd et sted med god opbakning til fællesspisning, gymnastik, Torsdagsklub, billedklub for børn og senere undervisning i IT.

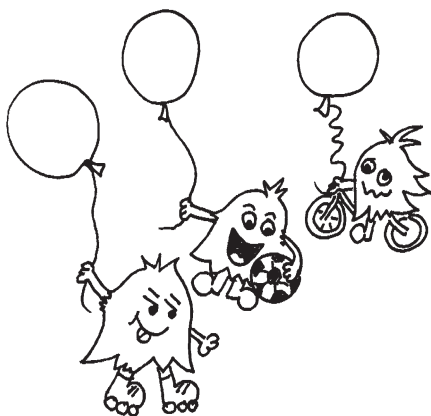
Ved generalforsamlingen i 2002 blev der luftet ønsker om, at Forsamlingshuset skulle udvides. Den siddende bestyrelse var ikke meget for at gå i gang med projektet, men 5 nye meldte sig til en ny bestyrelse. Efter flere års arbejde med at søge fonde og samarbejde med arkitekt John Veje og Skælskør Kommune stod udbygningen

færdig i 2004, ikke mindst på grund af støtte – også økonomisk – fra Bisserups indbyggere.

I årenes løb har BF været et aktivt sted med maleriudstillinger, revyer, sangaftener med "Viseværterne" og stadig de populære fællesspisninger. På det seneste har der været teaterforestillinger og større musikarrangementer – og sidst men ikke mindst er det blevet muligt at spille bordtennis.

I 2008 blev der indkaldt til et stormøde om byens fremtid. 100 bisserupere mødte op, og i to dage diskuteredes hvilke nye projekter man kunne sætte i gang.

Bl.a. blev det foreslået at udnytte de store, ret grimme parkeringspladser til et område for børn og unge. Man huskede, at en stor dreng havde sagt i bogen: "Byen, der fotograferede sig selv..." bare vi dog havde 200 kvm asfalt, hvor vi kunne skate.

Et udvalg gik i gang. Vi satsede på at lave en multibane med skaterbane, fodboldbane og cykelbane. Igen hjalp byen os både økonomisk og arbejdsmæssigt.

En særlig indsats blev ydet, da asfalten var fjernet, og der skulle sås græs. 60 frivillige meldte sig og gik som en kinesisk folkehær med river og såmaskiner. Arbejdstimerne blev talt - for både børn og voksne - og som der stod i avisen, holdt vi op med at tælle, da vi nåede 792 timer. Hver time blev honoreret med 100 kr. fra Landudvikling Slagelse, så det skæppede godt i kassen.

Den opgravede asfalt blev samlet i to bunker og senere asfalteret af lokale "asfald drenge". Bakkerne er populære som en del af cykelbanen.

12. august 2014 klippede Anne Justiniano den røde snor til multibanen. Straks efter steg heliumballoner til vejrs med en tegnet hilsen fra Bisserup multibane. Fodboldbane og basketkurv er meget populære dele af banen.

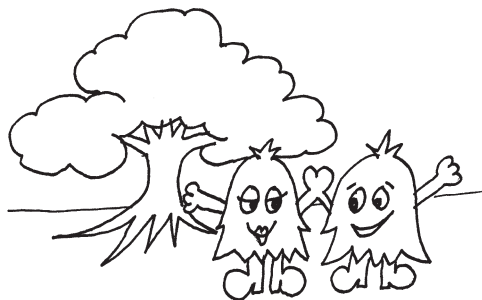
Forældre og børn mødtes sidste år til fredagsbar på multibanen - en god ide. Forældrene hygger sig, mens børnene leger. Desuden tror jeg, at bedsteforældre er glade for, at børn og børnebørn kan være aktive på banen, når de er på besøg.

Tennisbane, petanque-bane og en fin pavillon er senere blevet vigtige elementer på multibanen.

4. Hvordan opleves det at flytte til en landsby som Bisserup?

Af Jeanette Scharboe, medlem af Bytingets Arbejdsudvalg

Mit første møde med Bisserup var en guidet tur med et familiemedlem under et besøg i Rude. Vedkommende havde været ansat på Holsteinborg og kunne sin historie. Det første stop blev den store gamle eg på kirkegården. Det blev efterfølgende det første, da jeg senere hen selv flyttede herved (fra Amager), folk kørte ud for at se. Den dag kom jeg hele vejen rundt til alle de forskellige "spots", og den dag i dag er et af mine yndlingssteder stadig Trolhætten. Det fantastiske syn, som kom mig i møde, da vi drejede ned mod stranden, gjorde indtryk.

Året efter flyttede jeg ned til Torben i Hårslev. Sammen drømte vi om at komme til at eje et sommerhus i Bisserup. Den gang var det dog ualmindeligt svært at få fat i et sommerhus hernede. Det var som regel noget, som gik i arv.

Men en forårsdag i 2011 fik vi vores lille sommerhus i Bisserup. Faktisk var vi på vej til lufthavnen, da vi lige tog en fremvisning og derefter en underskrift hos ejendomsmægler. Da vi sad og nød kaffen næste morgen på Kreta, kom vi i tanke om, at vi jo faktisk nu havde købt et hus, men glemt at spørge banken. Alt ordnede sig heldigvis (vi har stadig samme bankrådgiver, og hun taler stadig om udenlandskorrespondancen imellem Kreta og lille Danmark). Sommerhuset blev flittigt brugt, faktisk så meget, at vi valgte at sælge vores helårshus og flyttede i lejlighed i Skælskør. Det var ikke meget, vi fik brugt den lejlighed. Weekenderne blev hurtigt længere og længere nede i Bisserup. Det var svært at forlade al den natur, vi havde lige ude foran døren. For det var helt klart naturen, som trak os til Bisserup.

Tilfældighederne gjorde, at jeg en regnvejrsdag opdager et til salg skilt ud mod Skafterupvej på en gåtur med hunden. Det blev vores første hus i Bisserup by. Og vi har aldrig fortrudt. Meget hurtigt går det op for os, at Bisserup er meget mere end skov og strand.

Der foregår noget overalt. Og vi møder et naboskab og en hjælpsomhed, som vi ikke har stødt på andre steder. Da vi først flytter "op i byen", bliver vi også hurtigt en del af foreningslivet. Den dag i dag bliver jeg stadig overrasket over at finde nye "klubber/foreninger", som jeg ikke anede eksisterede.

I dag er jeg en del af Bisserup Bytings Arbejdsudvalg, og herigenem har jeg fået et indblik i, hvor aktive og villige borgerne i Bisserup er. Og at man ikke nødvendigvis behøver være med i en af byens mange bestyrelser for at være en del af det store fællesskab. Der er altid plads til en hjælpende hånd til nogle af de mange arrangementer/traditioner, der foregår hele året.

Og sådan tror jeg, det vil fortsætte, da Bisserup er fuld af så mange ildsjæle/igangsættere, så det er svært at forestille sig, at Bisserup ikke også ud i fremtiden er et attraktivt sted at bo.

5. Hvad har man af forventninger som kommende beboer i Bisserup?

Af Bjørg Johansen, kommende beboer i Bisserup

Kasper og jeg er i gang med at flytte til Bisserup. Vi har købt Pias hus på Bisserup Byvej 8 og er i gang med give det 115 år gamle hus en omhyggelig omgang. Vi er grundige og ikke så gode til at skynde os, så vi håber på, at vi med udgangen af året kan flytte rigtigt til Bisserup. Vi flytter til Bisserup af mange grunde og med mange forventninger. Jeg føler mig hjemme, fordi jeg er kommet hos min mormor, "Emma på stranden" gennem hele min barndom og efter hende, hos min moster Tove og Jakob, som overtog hendes gård. Derfor blev jeg glad, da Kasper købte en folkebåd og fik en plads i Bisserup Sejlklub. Vi følte os hurtigt

godt tilpas i havnen og i byen, faktisk så godt at vi endnu ikke har fundet en havn i Danmark, som vi synes kan måle sig med Bisserup havn. En gæstesejler beskrev for mig, at stemningen, når man kommer sejlende til Bisserup, har samme karakter som stemningen på en ø. Det kan jeg genkende. Man kender hinanden og involverer sig i hinandens liv, holder liv i den lokale købmand og har kun det sjov, man selv laver. Ud over vi allerede kender mange i Bisserup, forventer vi at komme til at kende mange flere. Og vi forventer også, at vores netværk af tango-folk rundtom i Danmark og verden kommer til at kende til Bisserup. Mange har allerede været forbi til en tangohøjskole på Fjordbakken eller en milonga i Forsamlingshuset. Bisserup rimer rigtig godt på Buenos Aires, og "de gode vinde" har de to byer til fælles. Vi flytter til Bisserup med et ønske om at engagere os i det lokale liv. Det bliver nyt for os at bo i en by med så meget lokalpolitisk virkelyst. Jeg blev hurtigt inviteret ind i velkomstgruppen, som med omhu tager imod nye tilflyttere med startpakker og velkomstmøder. Og vupti... og så blev jeg også lige

pludselig organist i Ørslev og Magleby og har fået nye venner dér. Vi har også forventninger om at være aktive gestaltterapeuter med egen praksis i huset på Bisserup Byvej. Vi interesserer os for menneskelivets indvikling, udvikling og afvikling. Derfor vil vi gerne samle grupper om at undersøge det gruppedynamiske, det sjælelige og det ubevidste. Og sideløbende med forventninger om et socialt og aktivt liv i byen, ønsker vi os bestemt også fred og ro i lange baner, ude på Smålandshavet og under den kæmpestore rødbøg, som fulgte med Pias hus.

6. Bytingets Arbejdsudvalg - fra et aktivt arbejdsfælleskab til en aktiv kommunal medspiller

Af Alice Jelen, intern kontaktperson i Bytingets Arbejdsudvalg

Vi flyttede til Bisserup i juli 1996, og i november samme år gik jeg ind i Bytingets arbejdsudvalg.

Bisserup var på det tidspunkt en del af Skælskør Kommune, og der var i lange perioder mindst et byrådsmedlem, der kom fra Bisserup. Det betød, at der var en direkte

adgang til det politiske niveau og dermed mulighed for at bringe lokale ønsker op i systemet. Der kom sjældent sager den anden vej – fra kommunen til lokalområdet. Den politiske strategi syntes at være – intet nyt er godt nyt. Når bare der ikke var noget at klage over, var alt fint.

Arbejdsudvalgets opgaver havde meget karakter af at udføre det praktiske arbejde i forbindelse med årets arrangementer – dragedag, strandrensning, Skt. Hans, loppemarked, sommerlege, havnefest, julemarked, juletræshentning i skoven, vinterfest og udgivelse af Bytingsbladet.

Udover traditionerne har arbejdsudvalget igennem årene dog også været medspillere i mange sager og projekter, der er sat i gang af enkeltpersoner eller grupper. Når rensningsanlægget ikke kunne følge med, når Forsamlingshuset skulle udvides, når de "slemme" teleselskaber ville rejse en mobilmast

i skoven, når der var ønske om at ændre en stor parkeringsplads til en aktiv multibane, når legepladsen skulle renoveres, når trafikken i byen skulle begrænses eller fartsdæmpes, når der var ønsker om, at Bisserup kunne udbygges – ja, så har arbejdsudvalget ofte fungeret som den paraply, forskellige grupper og holdninger kunne samles under, og på bl.a. borgermøder har det lokale demokrati kunnet arbejde og skabe resultater, der ville have været meget sværere at opnå uden det stærke fællesskab, som Bytinget var rammen om. Med kommunalreformen i 2007, hvor der på grund af kommunesammenlægningen blev meget langt til det øverste politiske niveau, ændrede arbejdsudvalget langsomt karakter henimod at blive et organ, der havde en plads i det kommunale system – et lokalråd. Det betød, at udvalget – foruden at stå for de lokalt besluttede traditioner og være en støtte for lokalt opståede ideer – blev en aktiv medspiller i Kommunens udvikling af landdistrikterne.

Udvalget var og er stadig 100% apolitisk, men fra devisen: Intet nyt er godt nyt, ændrede strategien sig til en strategi, hvor både det politiske og det administrative niveau i Kommunen blev oprigtigt interesserede i, hvad borgerne i området havde af ønsker for udviklingen, der hvor de boede, og der udvikledes en forståelse for, at aktive landdistrikter er et plus for en kommune, når det gælder at tiltrække flere indbyggere og mindre erhverv.

Der er mange eksempler på, at Bisserup har været en aktiv med-spiller på udviklingsområdet.

Sammen med de øvrige landsbyer i skoledistriktet har vi lavet en lokal udviklingsplan, hvor bl.a. visionen om øget bosætning har udmøntet sig i, at der nu endelig bygges et seniorfællesskab, der forhåbentlig kan frigøre boliger til nye familier.

Vi søgte om og blev udvalgt til at være med i projekt Sundhedslandsby. Det projekt har allerede medført mange nye aktiviteter og fællesskaber, og det ser ud til, at en del af resultaterne kan blive til gode eksempler for andre små byer.

Vi har direkte haft indflydelse på, at Kommunen ændrede sin administration af flexbolig ordningen, så der nu ikke længere bare automatisk gives tilladelse til, at et hel-årshus kan blive til en fritidsbolig. Senest har Kommunen bedt os om at være med til at lave en Grøn Udviklingsplan for Bisserup og nærmeste omegn. Formålet med planen er at få gentænkt vores grønne områder og vore ønsker til, hvordan de skal plejes og udvikles – eller måske bare skal have lov til at passe sig selv. Det projekt startede som så mange andre projekter i Bisserup med et borgermøde, hvor alle byens mange ideer og ønsker blev debatteret, før der på et tidspunkt skal træffes en beslutning.

Vi har igennem de sidste små tyve år oplevet en stor velvilje fra Kommunen, når det gælder støtte til vore ønsker om at gøre livet i en lille by så attraktivt som muligt, og et utal af gange har den støtte også bestået i en lille økonomisk bevilling, der har betydet, at vore ideer hurtigt kunne blive realiseret.

Vores stærke fællesskab har mange gange vist sin styrke og bevist, at næsten alt er muligt, hvis vi vil det stærkt nok.

7. Den lille verden og den store verden.

Af Kirsten Møldrup, Velkomstgruppen

Bisserup er verdens centrum! Jeg ved af, at der er andre end mig, der kender oplevelsen af at bo lige præcis i verdens centrum, og jeg oplever det som forunderligt igen og igen at tale med mennesker både fra Bisserup og fra andre landdistrikter, som fortæller, at deres område har et helt unikt socialt miljø. Vi kan lide at være unikke og

er på den måde helt mainstream, fordi den lille verden og den store verden hænger sammen. Den sammenhæng handler dette indlæg om.

Allerede inden kommunalreformen i 1970 havde der i den offentlige debat flere gange været rejst forslag om oprettelse af lokalråd, skriver Indenrigsministeriet i rapporten "Kommune og demokrati 1970". I rapporten står der også: Det lader sig næppe afvise, at interessen for små enheder på mange områder er stigende, hvilket vel hænger sammen med ønsket om solidaritet og personligt engagement i fælles anliggender. Rapporten fortsætter: Et sådant ønske er ikke foreneligt med ønsket om den størst mulige effektivitet. Der mangler præcise juridiske definitioner på, hvad rådene skal dække, og hvordan de sammensættes.

Oprettelsen af lokalråd havde en lang sej opstart på nationalt niveau, men det afholdt ikke os i Bisserup og andre lokalsamfund fra at oprette Byting og lignende borgerdrevne foreninger.

Den 1. januar 2007 trådte strukturreformen i kraft. 271 kommuner blev til 98 større kommuner.

Centralt var man opmærksom på, at der, set med borgernes øjne, kunne være tale om en centralisering med færre kommunalpolitikere og større forvaltninger. Det blev der nationalt forsøgt taget hånd om ved at oprette en landdistrikts-

pulje for at fremme demokratiske processer mellem de nye storkommuner og befolkningen i landdistrikterne. I Slagelse kommune blev alle områder udenfor Slagelse by defineret som Landdistrikter, og der blev ansat en borgerkonsulent. Vejen var banet for, at kommunen selv definerede begrebet lokalråd.

I Slagelse Kommune er der i dag 26 foreninger, der har status som lokalråd. For at få status som lokalråd skal foreningen være stiftet efter sædvanlige foreningsretslige principper og repræsentere en bred interessevaretagelse for borgerne i et begrænset område. Der stilles krav om, at foreningen skal være en aktiv drivkraft for udvikling og social sammenhængskraft i lokalområdet. Når en forening opnår status som lokalråd, er der mulighed for både indflydelse og økonomisk støtte. "Bytingets Arbejdsudvalg" har i sin nuværende form status som Lokalråd.

Slagelse Kommune inviterer løbende til dialogmøder for lokalrådene, og der holdes en årlig landdistriktskonference, hvor alle borgere inviteres med. Her mødes lokalrådsrepræsentanter med hinanden, med de ansatte i forvaltningerne og med de politisk valgte. Her oplyses der om politiske strategier og forvaltningsmæssige tiltag, her udveksles ideer og inspiration til arbejdet i det lokale demokrati.

I dag bliver udviklingen af landdistrikter varetaget af Teknik-Plan- og Landdistriktsudvalget, og

borgerkonsulentens titel er ændret til landdistriktskonsulent.

EU iværksatte i 2007 det landdistriktsprogram, vi i dag kender som LAG. Programmets visioner skal udmøntes lokalt, og midlerne skal uddeles lokalt til såvel erhvervsfremmende som almen-nyttige formål. LAG-Slagelse blev oprettet i 2007 og har fra starten være en selvstændig organisation med vedtægter, regnskab, mv. og en selvstændig bestyrelse bestående af 13 personer. Disse er valgt og repræsenterer bredt: Landbrug, turisme, fritid og sport samt borgere. Herudover er der 2 valgte politikere fra byråd og 1 repræsentant fra regionen. LAG er ikke en del af kommunen, men får støtte fra kommunen til dækning af en del af driftsudgifterne og herunder til Kvik-puljen.

Bisserup har gennem historien været drevet af ildsjæle, og det første projekt i Slagelse, der fik tildelt LAG-midler, var et Bisserup-projekt: "Byen der fotograferede sig selv". Projektet viser billeder af de fleste af Bisserups indbyggere foran deres huse, og på gruppebilleder vises byens foreningsbestyrelser, kunstnere og forretningsdrivende.

Da Bytinget opstod, forvaltede den daværende kommune ud fra 70'ernes "Top-down-tænkning", hvor planer og idéer blev født centralt og skulle føres ud i livet lokalt. I dag forvaltes der i stor udstrækning ud fra en "Bottom

up-tænkning", hvilket skaber større ejerskab lokalt. Denne forvaltningsform passer til vores lokale kultur, og folk i Bisserup bidrager gerne med deres arbejdskraft. Der er i dag god sammenhæng mellem den store verdens måde at forvalte på og den folkelige energi i et landdistrikt som Bisserup.

Jeg har for at kunne skrive dette indlæg haft gavn af samtaler med Jørgen Damgaard, formand for LAG Slagelse fra 2007 til 2014 og i dag seniorkonsulent i LAGs sekretariat og med Slagelse Kommunes landdistriktskonsulent Anne Justiniano Larsen.

8. Unge forældres betragtninger over Børnefamiliers muligheder i Bisserup.

Interview med Rikke, Carolina og Peter

Hvordan bruger din familie Bisserup?

Der er faktisk en del unge mennesker med børn i Bisserup, børnefamilier, og der er et godt sammenhold heriblandt. En masse gode tiltag til både børn og forældre, så der er nok at bedrive tiden med i Bisserup. Vi tager selv cyklen til legepladsen og multibanen, når vejret er til det, og om tirsdagen går de 2 store til juniorsejlads.

Vi bruger også skoven og stranden rigtig meget. Det er dejligt at have de muligheder så tæt på en. Og mens børnene leger, kan

forældrene også få snakket og dannet nye bekendtskaber, som gerne gavner byen.

Er Bisserup et godt sted for børn og for børneforældre og hvorfor?

- Jeg synes, at Bisserup har meget at byde på for børn og børnefamilier. Der er mange gode legesteder som multibanen, legepladsen, boldbanen, rebgyngerne og gryden. Så er der tiltag for de unge som junior sejlads, fredagsleg og de gode arrangementer, der er i løbet af året som halloween og det nye tiltag børne-Sankt Hans.

Bisserup har mange kvaliteter for børnefamilier pga. de naturskønne omgivelser og med let adgang til skov og vand og en lokal integreret institution. Der er rigtigt gode forhold i sådan et lille lokalt samfund til at få et godt socialt fællesskab, blandt andet gennem Børnebissen. Vi havde set for os, at vores børn kunne få legeskammerater, men at vi også selv har fået så mange nye venner og bekendtskaber her, er en berigelse for vores familieliv. Børnene danner relationer til

hinanden på tværs af alder, og de føler sig trygge ved mange af de andre voksne – ikke kun deres kammeraters forældre, men også mange andre af byens beboere, som altid tager godt imod dem i forskellige sammenhænge, fx i BIS'koppen, eller når man falder i snak med en nabo.

Hvad kunne være bedre?

- Der kunne måske godt være mere/andet for de ældre børn. Vi har tiltag som "gå til båd" og bordtennis, men måske noget klub i Bisserup kunne være en kommende ide. Men det kræver flere frivillige, end dem som allerede gør en kæmpe indsats i byen.

Helt konkret ville det være en stor hjælp, hvis trafiksikkerheden på hele Havnevej blev forbedret, så det blev tryggere for børnene at færdes her, også på egen hånd.

Børnebissen betyder rigtigt meget for børnelivet, men udfordringen er, at ved skolestart bliver børnene spredt til forskellige skoler med stor afstand imellem, ligesom man

ofte skal køre langt for fritidsaktiviteter. Det fællesskab, de kender fra de er yngre, er sværere at holde helt så meget ved lige, og vi kunne med fordel gøre noget aktivt for, at børnene oplever, at der er aktiviteter til dem her i byen.

Hvad kan det "etablerede Bisserup" / foreningerne gøre for at gøre det bedre?

- Måske gøre det mere specifikt til en aldersgruppe, som "gå til båd". Det kræver selvfølgelig, at der er nogle børn i den aldersgruppe.

Vores oplevelse er, at de lokale (foreninger såvel som privatpersoner) gør rigtigt meget allerede, og der er altid stor åbenhed for input fra børnefamilierne. Måske er der udforskede muligheder for flere tiltag på tværs af foreninger og aldersgrupper.

Hvad kan børneforældrene gøre for at gøre det bedre?

- Synlighed, det er klart blevet bedre. Men det kræver så også, at børnefamilierne deltager, når der bliver lavet noget.

Mange børnefamilier har en travl hverdag, og en stor del af småbørnsfamilierne bruger også tid og kræfter på at engagere sig lokalt i Børnebissen. Som privat institution har Børnebissen i den grad brug for frivillige kræfter til bestyrelsesarbejdet, praktiske op-

gaver og i støtteforeningen Børnebissens Venner. Jeg tror, vi skal huske at lade os inspirere af alle de tiltag, og det engagement der er i byen og række ud i forhold til de ideer og behov, vi har.

Og så skal vi blive ved med at tale højt om, hvor fedt det er at bo i Bisserup for børnefamilier, så vi forhåbentligt kan inspirere andre til at flytte hertil!

Hvordan har Bisserup forbedret/forandret sig om 5 år?

- Jeg håber, at der kan komme nogle flere børnefamilier til Bisserup, og der derfor kan tilbydes flere tiltag for børn og unge. Jeg synes, der er en god opbakning fra bla. Bytinget og byen generelt.

Så flere børn = flere tilbud. Flere børnefamilier, bedre trafik-sikkerhed og flere aktiviteter for de større børn.

9. Efterskrift.

Af Jan Møldrup, redaktør og medlem af Bytingets Arbejdsudvalg

Med dette jubilæumsskrift har vi ønsket at beskrive den udvikling, der har været i det lokale demokrati i løbet af de 50 år Bissrup Byting har eksisteret. Fra de oprindelige dokumenter fra opstarten og overskrifterne fra Bytingsbladet gennem alle årene, gennem beskrivelserne fra igangsættere, ny-tilflyttere, kommende beboere, tovholdere og faktuelle historiske betragtninger, til betragtninger over børnefamiliernes muligheder.

Fortællingerne vidner om et lokalsamfund med dybe traditioner og stor sammenhængskraft blandet med stor vilje til udvikling og fornyelse.

Vi håber, at dette jubilæumsskrift kan inspirere beboere, unge som ældre, ny-tilflyttede såvel som beboere gennem mange år, til at deltage aktivt i lokalsamfundets udvikling og vide, at har man en ide eller tanke om noget, der kan udvikles, så skal der nok være nogen, man kan gøre det sammen med. Skriv i Bytingsbladet og på Hjemmesiden og pludselig er din varmeste drøm om vores lokalmiljø blevet til folkeeje.

God fornøjelse med læsning, tanker, debat og videre udvikling af Bissrup.

JUBILÆUMSSKRIFT ARBEJDSGRUPPEN BESTOD AF:

Frank Guldagger, Vivi Guldagger, Jeanette Scharboe, Bjørg Johansen, Alice Jensen, Kirsten Møldrup, Rikke Knudsen, Peter Rasmussen, Carolina Pedersen, Lone Langkilde, Lykke Jensen, Per Wilhelm og Jan Møldrup.

PS. Til dette jubilæumsskrift er der ikke brugt kunstig intelligens, men udelukkende naturlig intelligens med den medfølgende naturlige mulighed for fejl og mangler samt kreative tanker.

PPS.: Ingen har patent på historien, men alle er velkomne til at bidrage til den.

Bissrup Byting afholder 50 års jubilæumsreception med efterfølgende dansesfest til bl.a. 70'er musik (gratis entre efter tilmelding) lørdag den 1. November 2025 kl. 19.00 i Bissrup Forsamlingshus.

Jubilæet og dette jubilæumsskrift er sponsoreret af Slagelse Kommunes Landdistriktpulje.

BISSERUP BYTING 50 ÅR • 1975-2025

JUBILÆUMSSKRIFT